

TATAI ZOLTÁN

Szűz Mária istenanyasága

December 26-án, karácsony második napján görögkatolikus egyházunk az Istenszülő Szűz Mária istenanyaságáról emlékezik meg.

Az „Istenanya” elnevezés a görög Theotokosz (Istenszülő) szóból ered.

A „theotokosz” kifejezést az Efezusi Zsinaton 431-ben fogadták el. A zsinat Mária istenanyaságát nem újdonságként hirdette ki, csupán csak megvédte az eretnekek támadásaival szemben azt az igazságot, amelyet az Egyház kezdettől fogva vallott a kinyilatkoztatás alapján.

Theotokosz... A Szűzanya méltósága és minden kiváltsága talán ezzel a szóval érthető meg a legjobban, talán ez a szó az, amely a legtokéletebben kifejezi számunkra mindazt, hogy ki is valójában Mária. Alexander Schmemmann ortodox teológus szerint „ha a Szentírásból semmi mást nem tudnánk, csak azt, hogy Krisztusnak, az Istenembernek van egy édesanyja, és ezt Máriának hívják, ez az egyetlen kijelentés elég lenne ahhoz, hogy az egyház szeresse és tisztelje őt.”

Az Efezusi Zsinat Szűz Mária istenanyaságában Izaiás próféta jövendölésének beteljesedését látta, mely megjelenik Máté és Lukács evangélistánál is: Íme, a szűz méhében fogan és fiút szül, s Emmánuelnek fogják hívni (Iz 7,14).

Szent Máté evangélista elmondja, hogyan figyelmeztette az angyal Józsefet álmában: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban. Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől. Mindez pedig azért történt – folytatja az evangélista –, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott: »Íme, a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni.« Ez azt jelenti: Velünk az Isten.” (Mt 1,20–24)

Szent Lukács evangélista elbeszéléséből egyértelműen látható, hogy az Istentől megígért Emmanuelt Szűz Mária foganta a Szentlélektől és szülte a világra. Az angyal ezt válaszolta Mária kérdésére: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje megárnnyékozik téged; s ezért a Szentet, aki téled születik, Isten Fiának fogják hívni” (Lk 1,35). Más szóval Szűz Mária valóságilag Istenszülő, azaz Isten anyja.

Amikor Mária látogatába érkezik rokonához, Erzsébethez, ő is a Szentlélektől megvilágosítva, Máriát az Úr anyjának, azaz Isten anyjának nevezi. „És történt, hogy amint Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, felujjongott méhében a magzat, és Erzsébet eltelt Szentlélekkel. Hangosan felkiáltott: Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse! De hogyan történhet velem az, hogy az én Uramnak anyja jön hozzám? Mert íme, amint fülemben felhangzott köszöntésed szava, felujjongott a magzat méhemben. És boldog, aki hitt, mert be fog teljesedni, amit az Úr mondott neki.” (Lk 1,41–43) Az utolsó mondat is nagyon fontos, hiszen Máriáról szól, aki hitt az angyal szavának, aki nem kételkedett, hanem alávetette magát az Isten akaratának.

Az Újszövetségben Szent Pál apostol említést tesz Szűz Mária istenanyaságáról. Azt mondja, hogy az Isten Fia „test” szerint Dávid nemzetségéből született.

A galatákhoz írt levelében (Gal 4,4) még erőteljesebben fejezi ki Szűz Mária istenanyaságát: „De mikor elérkezett az idők teljessége, Isten elküldte Fiát, ki asszonytól született.” Hangsúlyozza, hogy „asszonytól született”, ugyanis Isten számára semmi sem lehetetlen. Meg is teremthette volna, de az asszonyi születés azért szükségszerű, hogy Jézus egy legyen az emberek közül, mert így az emberek jobban be tudják őt fogadni. Szent Pál Isten Fián a szó szoros értelmében a Szentháromság második személyét, az Igét érti, s ez félreérthetetlenül kifejezi Szűz Mária istenanyaságát.

A Szentírás Szűz Mária istenanyaságát közvetve is kifejezi: nyolc alkalommal nevezi Máriát Jézus anyjának. Másrészt ugyanazt a Jézust Isten Fiának is hirdeti. Ebből egyértelműen lehet következtetni: Szűz Mária valóban az Isten anyja.

Mária szeretete kísérjen minket életünk minden napján!